

ТЕХНІЧНИЙ КОМІТЕТ СТАНДАРТИЗАЦІЇ

ТК 79

«АТОМНА ЕНЕРГІЯ»

✉ 03179, м. Київ, вул. Львівська, 57а ☎ (044) 450-05-98 Факс (044) 452-66-77 ✉ E-mail: tk-79@certatom.kiev.ua

22. 12. 2011 р. № 06-04- 138

Директору Департаменту технічного
регулювання Міністерства економічного
розвитку і торгівлі України

Ареф'єву В.В.

01008, Україна, м. Київ,
вул. Грушевського, 12/2

Щодо направлення звіту про
діяльність ТК 79 «Атомна енергія»
у 2011 році

Шановний Володимире Володимировичу!

Відповідно до п.6.8 Типового положення про технічний комітет стандартизації, затвердженого наказом Держстандарту України №298 від 20.05.2002 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 липня 2002 року за №578/6866, технічний комітет ТК 79 «Атомна енергія» направляє щорічний звіт стосовно своєї діяльності у поточному році.

Копія звіту направлена електронною поштою на адресу: tk_dssu@dssu.gov.ua.

Додаток: Звіт – 8 арк.

З повагою,

Голова ТК 79

В.Е. Яновський

ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ ТК 79 «АТОМНА ЕНЕРГІЯ» У 2011 РОЦІ

1. ПОЗНАЧЕННЯ, НАЗВА ТК, ДАТА СТВОРЕННЯ:

ТК 79 «Атомна енергія» створений спільним наказом Державного комітету України по стандартизації метрології та сертифікації та Державним комітетом України з ядерної та радіаційної безпеки від 24.05.93 р. № 78/76.

Рік перезатвердження Положення про ТК 79: наказ Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України №324 від 03.06.2002 року.

З метою приведення Положення про ТК 79 «Атомна енергія» у відповідність до Типового положення про технічний комітет стандартизації, затвердженого наказом Держстандарту України №298 від 20.05.2002 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 липня 2002 року за №578/6866, розроблений проект Положення про ТК 79 «Атомна енергія» (редакція 2011 рік) та направлений на затвердження до Департаменту технічного регулювання Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (Лист №06-04-131 від 12.12.2011 р.).

2 РЕКВІЗИТИ ТК:

Поштова адреса: 03179, м. Київ-179, вул. Львівська, 57а, телефон: (044) 450-05-98, факс: 450-66-77, e-mail: tk-79@certatom.kiev.ua, адреса веб-сторінки: www.certatom.kiev.ua.

3 СФЕРА ДІЯЛЬНОСТІ ЗГІДНО З НАКАЗОМ ПРО СТВОРЕННЯ ТК

Об'єкти стандартизації визначені та закріплені за ТК 79 «Атомна енергія» згідно з «Українським класифікатором нормативних документів» ДК 004:2008:

- 27.120.01 «Атомна енергетика взагалі»;
- 27.120.10 «Реакторна техніка»;
- 27.120.20 «Ядерне енергетичне устаткування. Безпека»;
- 27.120.30 «Радіоактивні речовини та технологія ядерного палива»;
- 27.120.99 «Інші стандарти стосовно атомної енергетики»;
- 27.070 «Паливні елементи»;
- 27.010 «Енергетика і теплотехніка взагалі»;
- 13.280 «Захист від опромінення»;
- 17.240 «Радіаційне вимірювання».

4 ЮРИДИЧНИЙ СТАТУС ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ФУНКЦІЇ СЕКРЕТАРІАТУ

Здійснення функцій секретаріату ТК 79 наказом Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України №251 від 23.04.2002 року покладено на Державне підприємство «Державний центр регулювання якості поставок і послуг» (ДП «Держцентрякості»), що є юридичною особою та знаходиться за адресою: 03179, м. Київ, вулиця Львівська, 57а.

ДП «Держцентрякості» підпорядковане Державній інспекції ядерного регулювання України (Держатомрегулювання України).

5 СКЛАД ТА СТРУКТУРА ТК:

Голова ТК 79 «Атомна енергія» (Наказ Держстандарту №251 від 23.04.2002 р.) – Яновський Віктор Ернестович, директор ДП «Держцентрякості», тел.: (044) 450-05-98, факс: (044) 452-66-77, e-mail: yanovskiy@certatom.kiev.ua.

Заступник Голови ТК 79 «Атомна енергія» - Ястребенецький Михайло Онисимович, начальник відділу аналізу безпеки керуючих та інформаційних систем АЕС Харківської філії ДНТЦ ЯРБ, д.т.н., професор, має почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України», тел.: (057) 719-36-09, факс: (057) 714-93-40, e-mail: ma_yastreb@mail.ru.

Відповідальний секретар ТК 79 «Атомна енергія» (Протокол засідання членів ТК 79 від 21.10.2011 р.) – Пономарьов Олексій Анатолійович, начальник відділу стандартизації ДП «Держцентрякості», тел.: (044) 450-05-98, факс: (044) 452-66-77, e-mail: alekspo@certatom.kiev.ua.

Підкомітети у відповідності з Положенням про ТК 79 «Атомна енергія» (редакція 2011 року).

За результатами приведення Положення про ТК 79 «Атомна енергія» у відповідність до Типового положення про технічний комітет стандартизації, затвердженого наказом Держстандарту України №298 від 20.05.2002 року, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 11 липня 2002 року за №578/6866 та враховуючи результати засідання членів технічного комітету, головою ТК 79 було прийняте рішення щодо внесення змін до складу структурних підкомітетів (далі – ПК) ТК 79 «Атомна енергія».

1. Оскільки ПК 6 «Менеджмент якості, інжинірингові послуги» та ПК 7 «Процеси навчання та підготовки персоналу» не були сформовані у період діяльності технічного комітету, було прийняте рішення щодо їх виключення зі складу структурних підкомітетів ТК 79.

2. ПК 5 «Поводження з радіоактивними відходами» та ПК 9 «Джерела іонізуючого випромінювання» виключені у зв'язку з відсутністю проведення робіт за закріпленими об'єктами стандартизації.

3. ПК 4 «Системи та засоби управління АС» та ПК 8 «Інформаційні технології в атомній енергетиці» об'єднано у ПК 2 «Системи та засоби управління АС».

Головою ПК 2 призначений заступник голови ТК 79, начальник відділу аналізу безпеки керуючих та інформаційних систем АЕС Харківської філії ДНТЦ ЯРБ, д.т.н., професор - Ястребенецький Михайло Онисимович (тел.: (057) 719-36-09).

4. ПК 1 «Загальні питання», ПК 2 «Технологія ядерного палива» та ПК 3 «Технологічне обладнання, устаткування та матеріали» об'єднано у ПК 1 «Атомні електростанції».

Структурний підкомітет ПК 1 створено з метою виконання певної частини робіт за визначеними об'єктами стандартизації згідно з «Українським класифікатором нормативних документів» ДК 004:2008:

- 27.120.01 «Атомна енергетика взагалі»;
- 27.120.10 «Реакторна техніка»;
- 27.120.20 «Ядерне енергетичне устаткування. Безпека».

Згідно з листом ДП НАЕК «Енергоатом» №17397/06 від 09.12.2011 р., головою ПК 1 призначений директор департаменту з управління документацією та стандартизації виконавчої дирекції з якості та управління ДП НАЕК «Енергоатом» – Гашева Юлія Володимирівна (тел.: (044) 206-97-98). Лист додається.

Функції технічного секретаріату ПК 1 покладаються на відділ стандартизації департаменту з управління документацією та стандартизації виконавчої дирекції з якості та управління ДП НАЕК «Енергоатом» - Скляр Ніна Павлівна (тел.: (044) 201-09-76).

КІЛЬКІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ - ЧЛЕНІВ ТК:

Колективних членів – 33;

Індивідуальних членів – 1.

За період 2011 року до секретаріату ТК 79 надійшло 3 заявки від організацій (підприємств) щодо бажання приймати активну участь у роботах відповідно до закріпленої сфери стандартизації за ТК 79 в якості колективних членів, а саме від: ННЦ «Інститут метрології», ТОВ «СЕРТАТОМ» та ВП «Енергоефективність» НАЕК «Енергоатом».

Сумісна українсько-російська фірма «ІНЕК» та ВАТ «Промавтоматика», які входили до складу ТК 79 - ліквідовані.

7 ВІДОМОСТІ ЩОДО ЗАЛУЧЕННЯ ЧЛЕНІВ ТК ДО ВИКОНАННЯ РОБІТ ЗАКРІПЛЕНИХ ЗА ТК:

У 2011 році до виконання робіт, закріплених за ТК 79 «Атомна енергія», відповідно до завдань щодо «Програми перегляду чинних в Україні міждержавних стандартів (ГОСТ), розроблених до 1992 року та приведення їх у відповідність до Угоди про технічні бар'єри у торгівлі Світової організації торгівлі» залучено 33 колективних члени ТК 79 та 1 індивідуальний член ТК 79.

До виконання робіт щодо розроблення національних стандартів гармонізованих з міжнародними - залучено 33 колективних члени ТК 79 та 1 індивідуальний член ТК 79.

8 ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОВЕДЕНИХ ПОГОДЖУВАЛЬНИХ НАРАД І СЕМІНАРІВ:

Обмін інформацією з членами ТК 79 «Атомна енергія» здійснювався засобами поштового та електронного листування.

9 КІЛЬКІСТЬ РОЗРОБЛЕНИХ СТАНДАРТІВ, ЗМІН ТА ІНШИХ НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ (В ТОМУ ЧИСЛІ ГАРМОНІЗОВАНІ СТАНДАРТИ)

У 2011 році по темі «Гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими» ТК 79 «Атомна енергія» здійснив роботи із супроводження проектів 3-ох національних стандартів:

- ДСТУ ISO 3999:201_ «Захист від радіації. Прилади для промислової гамма-радіографії. Технічні вимоги до експлуатації, конструкції та випробувань»;
- ДСТУ ISO 28218:201_ «Захист від радіації. Критерії проведення радіобіологічного аналізування»;
- ДСТУ ISO 14152:201_ «Захист від нейтронного випромінювання. Принципи розрахунку і положення щодо вибору відповідних матеріалів».

ТК 79 «Атомна енергія» здійснив роботи з розроблення національних стандартів гармонізованих з міжнародними:

- ДСТУ ISO 2855:201_ «Радіоактивні матеріали. Упаковка. Випробування на витік вмісту та витік радіації»;
- ДСТУ ISO 8690:201_ «Дезактивація забруднених радіоактивністю поверхонь. Методика випробувань та оцінювання легкості дезактивації».

Технічним комітетом розроблено проект національного стандарту ДСТУ «Ядерні установки і ядерні матеріали. Система фізичного захисту. Терміни та визначення».

Відповідно до Програми перегляду чинних в Україні міждержавних стандартів (ГОСТ), розроблених до 1992 року, ТК 79 «Атомна енергія» проведена НДР за темою: «Перегляд чинних в Україні міждержавних стандартів, ГОСТів, розроблених до 1992 року та приведення їх у відповідність до угоди про технічні бар'єри у торгівлі Світової організації торгівлі» (29 стандартів). За результатами перевіряння нормативних документів підготовлені висновки щодо їх подальшого застосування.

Технічний комітет стандартизації ТК 79 здійснив роботи за темою: «Гармонізація нормативних документів РФ на продукцію, що застосовується при експлуатації, ремонтах та капітальному будівництві об'єктів ядерної енергетики України. Оцінка відповідності вимогам чинних в Україні норм, правил та стандартів з ядерної та радіаційної безпеки документів»:

- СОУ ЯЕК СТО 79814898 109-2009 Детали и сборочные единицы трубопроводов атомных станций из коррозионностойкой стали на давление до 2,2 МПа (22 кгс/см²). Трубы и прокат. Сортамент;

- СОУ ЯЕК СТО 79814898 110-2009 Детали и элементы трубопроводов атомных станций из коррозионностойкой стали на давление до 2,2 МПа (22 кгс/см²). Соединения сварные. Типы и размеры;

- СОУ ЯЕК СТО 79814898 111-2009 Детали и элементы трубопроводов атомных станций из коррозионностойкой стали на давление до 2,2 МПа (22 кгс/см²). Колена крутоизогнутые. Конструкция и размеры;

- СОУ ЯЕК СТО 79814898 112-2009 Детали и элементы трубопроводов атомных станций из коррозионностойкой стали на давление до 2,2 МПа (22 кгс/см²). Колена секторные. Конструкция и размеры;

- СОУ ЯЕК СТО 79814898 113-2009 Детали и элементы трубопроводов атомных станций из коррозионностойкой стали на давление до 2,2 МПа (22 кгс/см²). Колена гнутые. Конструкция и размеры.

10 КІЛЬКІСТЬ РОЗГЛЯНУТИХ ПРОЕКТІВ СТАНДАРТІВ ТА ЗМІН – 0.

11 КІЛЬКІСТЬ ТЕМ У ПРОГРАМІ РОБІТ ІЗ СТАНДАРТИЗАЦІЇ:

До Плану національної стандартизації на 2011 рік затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 07 липня 2011 р. № 253 включено розробку 3-ох проектів національних стандартів по темі:

«Гармонізація національних стандартів з міжнародними та європейськими» згідно Державної цільової економічної програми розвитку внутрішнього ринку на період до 2012 року, затвердженої постановою КМУ від 05.08.2009 №828.

До Додатку 1 Плану національної стандартизації затвердженого наказом Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики від 21 жовтня 2011 року № 367 включено розробку 2-ох стандартів національних стандартів гармонізованих з міжнародними.

ТК 79 «Атомна енергія» підготував та направив свої 5 пропозицій у вигляді Заявок щодо включення їх до проекту Додатку 2 до Плану національної стандартизації на 2011 рік.

Секретаріат технічного комітету стандартизації ТК 79 «Атомна енергія» направив на адресу профільних організацій та центральних органів виконавчої влади України перелік міжнародних стандартів, які, в разі включення до Плану національної стандартизації на 2012-2013 роки, можуть бути розроблені та прийняті в якості гармонізованих національних нормативних документів.

12 ВІДПОВІДНІСТЬ ТК ТЕХНІЧНИМ КОМІТЕТАМ МІЖНАРОДНИХ, РЕГІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, УЧАСТЬ У РОБОТІ МІЖНАРОДНИХ, РЕГІОНАЛЬНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ:

З 2011 року, за ТК 79 «Атомна енергія» закріплено функції дзеркального комітету із стандартизації ISO TC 85 «Nuclear energy» та підкомітетів SC 2 «Radiological protection», SC 5 «Nuclear fuel cycle» та SC 6 «Reactor technology» (отримано статус голосуючого «Учасник»). Також з 2011 року ТК 79 приймає участь у роботі ІЕС TC 45 «Nuclear Instrumentation» та ІЕС TC 62 «Electrical equipment in medical practice» з підкомітетами з статусом голосуючого «Наглядач».

У 2011 році ТК 79 уклав Угоду про співробітництво з технічним комітетом Російської Федерації ТК 322 «Атомна техніка».

13 СПІВПРАЦЯ ТА ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ ТК УКРАЇНИ:

В своїй діяльності ТК 79 «Атомна енергія» взаємодіє з іншими ТК України такими як:

- ТК 48 «Енергозбереження»;
- ТК 82 «Охорона навколишнього природного середовища України»;
- ТК 99 «Матеріали та прилади для сцинтиляційної техніки та техніки, пов'язаної з вимірюванням іонізуючих випромінювань»;
- ТК 123 «Аудіовізуальні системи і служби»;

- ТК 135 «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих».

14 АНАЛІЗ ЧИННИХ МІЖНАРОДНИХ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ, ЩОБ ВИЗНАЧИТИ ЇХ ПРИОРІТЕТНІСТЬ ДЛЯ ПЕРШОЧЕРГОВОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИХ СТАНДАРТІВ В УКРАЇНІ:

З метою визначення пріоритетності для першочергового впровадження міжнародних стандартів на Україні:

1. ТК 79 «Атомна енергія» проводить постійний аналіз діючих міжнародних стандартів розроблених ISO/TC 85 «Nuclear energy» та IEC TC 45 «Nuclear Instrumentation» також здійснює аналіз баз даних авторитетних міжнародних організацій ISO/IEC, систем стандартизації країн СНД (ГОСТ), Росії (ГОСТ – Р).

2. Секретаріатом ТК 79 проводиться періодична розсилка інформації про роботу Міжнародних технічних комітетів з ядерної енергії (зокрема ISO TC85) членам ТК 79 та зацікавленим організаціям атомно-енергетичного комплексу України. В подальшому планується розширити об'єм періодичної розсилки шляхом доповнення інформації про роботу Міжнародної електротехнічної комісії (зокрема IEC TC45).

15 ІНШІ ДАНІ ЩОДО ДІЯЛЬНОСТІ ТК:

1. 20-21 жовтня 2011 р. в м. Києві, на території Державного підприємства «Державний центр регулювання якості поставок та послуг», відбулось засідання членів технічного комітету із стандартизації ТК 79 «Атомна енергія». На обговорення та на голосування були винесені основні питання, які стосуються діяльності ТК 79 «Атомна енергія».

В рамках засідання:

- призначено відповідальним секретарем ТК 79 «Атомна енергія» - начальника відділу стандартизації ДП «Держцентражкості» Пономарьова О.А.;
- затверджено проект Положення про технічний комітет стандартизації ТК 79 «Атомна енергія» в редакції 2011 року;
- затверджено Положення про електронне голосування ТК 79 «Атомна енергія» в поточній редакції;
- прийняте рішення щодо змін у структурі ТК 79 «Атомна енергія». Сформовані нові структурні підкомітети (ПК).

2. Інформація щодо діяльності ТК 79 «Атомна енергія» розміщується на веб-сайті ДП «Держцентражкості», базового підприємства ТК 79: www.certatom.kiev.ua.

Колективні та індивідуальні члени ТК 79 мають доступ до документації щодо розробки та гармонізації національних стандартів та ін.

16 ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ ТК:

Перспективними напрямками діяльності ТК 79 «Атомна енергія» являється гармонізація (розробка) національних стандартів в галузі використання ядерної енергії з міжнародними та регіональними стандартами та розробка стандартів для впровадження Технічних регламентів діючих в сфері використання ядерної енергії.

17 РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТК ТА НАЯВНІ ПРОБЛЕМИ:

На засіданні членів ТК 79 «Атомна енергія» були винесені проблемні питання з якими стикається технічний комітет, при виконанні робіт із стандартизації. На жаль, однією з таких проблем є фінансування робіт із стандартизації. Згідно з Законом України «Про стандартизацію» замовниками робіт із стандартизації за кошти Державного бюджету України є центральні органи виконавчої влади, на які законодавством покладено відповідальність за технічне регулювання у визначених сферах діяльності. Фінансування робіт із стандартизації в закріпленій за ТК 79 сфері діяльності ведеться тільки за залишковим принципом (виділення не використаних коштів в кінці бюджетного періоду).

Тому активність роботи ТК 79 «Атомна енергія» найбільше залежить від фінансування на виконання робіт із стандартизації.

Голова ТК 79 «Атомна енергія»

В.Е. Яновський

Відповідальний секретар

О.А. Пономарьов